

Seat No : _____

No. of Printed Pages : 4

[A-1]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

T Y B A (EXTERNAL) EXAMINATION

MONDAY DATE : 17 AUGUST, 2020

TIME : 11 A M TO 01 P M

TRANSLATION : 303

નોંધ: જમણી બાજુ લખેલા આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

Total Marks : 70

પ્રશ્ન : ૧.) અનુવાદ કાર્યની મર્યાદાઓ સંદર્ભે અનુવાદકને નડતી મુશ્કેલીઓનો ઉલ્લેખ કરી, તેના ઉકેલો સવિગત દર્શાવો.

૧૭

અથવા

પ્રશ્ન : ૧.) નીચેની ટૂંકનોંધ લખો :

૧) અનુવાદની શૈલી ૨) અનુવાદ પ્રવૃત્તિ દ્વારા સાહિત્ય પદાર્થનો સાક્ષાત્કાર

પ્રશ્ન : ૨. અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ દસ શબ્દોના ગુજરાતી અને હિન્દી પર્યાયસૂચક શબ્દો જણાવો : ૧૦

01) Abduction	06) Rivalry	11) Beehive	16) Motivation
02) Cremation	07) Repentance	12) Execution	17) Havoc
03) Retaliation	08) Planetarium	13) Dead stock	18) Nickname
04) Census	09) Revenue	14) Church Yard	19) Negligence
05) Extradition	10) Guardian	15) Per Annum	20) Dispute

પ્રશ્ન : ૨. બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર શબ્દસમૂહ, કહેવત અને સંક્ષિપ્તના પૂર્ણરુપ ગુજરાતીમાં અને હિન્દીમાં જણાવો: ૦૮

- 01) Ex-gratia payment 02) For early action 3) To strike the Iron while it is hot. 4) Once bitten twice shy.
5) MISSA 6) GSFC 7) NDDDB 8) IRMA

(1)

PTO

Q : 3. A) Translate the following paragraph into Gujarati :

09

In this world where the struggle for existence seems to be the rule of life, friendship is a great boon to Mankind. Friends help us greatly in this struggle. Our friends not only help us in our struggle for existence, they also share our sorrows with us and make the burden of troubles lighter. Even a touch or a look or sympathy from a friend will give us great comfort. Not only this, friends increase our joy too. No success, in a life can really be enjoyed unless you have a good friend to share the pleasure with you. Life would be barren without blessings of friendship. Life becomes meaningful and interesting only one has good friendship. Indeed, friendship is a virtue and God's gift to the Mankind.

Or

I have received so much love and affection from the Indian people that nothing I can do to repay even a small fraction of it, and indeed there can be no repayment of so precious a thing as affection. Many have been admired. Some have been revered but the affection of classes of Indian people has come to me in such an abundant measure that I have been overwhelmed by it. I can only express the hope that in the remaining years. I may live, I shall not be unworthy of my people and their affection. I wish to declare with all earnestness that I do not want any religious ceremonies performed for me after my death.

પ્રશ્ન : 3. B) નીચેના પરિચ્છેદનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરો:

06

માણસની પરીક્ષા એની વાણી પરથી થઈ જાય છે. વ્યક્તિની ખાનદાની, સંસ્કારિતા, સ્વભાવ, બુદ્ધિ, લાગણી, વિચાર-સરણી વ્યક્તિત્વનું માપ એ બોલે એના પરથી આવી જાય છે. ઉન્નતિનાં શિખરે અને પતનની ખીણમાં પાડી દેનારી માનવીની જીભ છે. જીભનો ઉપયોગ જરૂરી છે પણ એનો દુરુપયોગ દુશ્મનોની સંખ્યામાં વૃદ્ધિ કરનારો બને છે. જેની જીભ વશમાં ન રહેતી હોય એવા માણસો અપ્રિય અને અળખામણા થઈ પડે છે. તેમની હાજરી કોઈને ગમતી નથી. તેથી બોલવામાં સંયમ કેળવવો આજના યુગમાં અત્યંત આવશ્યક છે. જીભનો સર્વોત્તમ ઉપયોગ કરતાં ન આવડે તો હવે ચાલે નહીં. આપણે જે કાંઈ બોલીએ તે વિચારીને જ બોલીએ તો જ આપણા શબ્દનું પૂરતું મૂલ્ય અંકાય. ખરેખર આજના પ્રગતિશીલ યુગમાં મિતભાષી અને મિષ્ટભાષી બનવું ખૂબ જ આવશ્યક છે.

(2)

PTO

अथवा

सारे मित्र ये व्यक्तिनुं सौभाग्य छे. तमारा अलिमानने पोषे, ओवा स्वार्थी अने भुशामताभोर व्यक्तिने मित्र बनाववो भूष ज जोषमी अने भूल भरेलुं छे. आवी भूल छोड़पण व्यक्तिने ना करवी जोईछे. नीडर, स्पष्ट वक्तु परेतु तमारी मुश्केलीमां साथे ठोसो रहेनार तमारे सारे अने साथे मित्र छे. दरेक संबंधने पैसाने त्राजवे के पोताना स्वार्थना त्राजवे जोषवानी भूल न करवी जोईछे. साथे मित्र साथे साथे कदापि जेरसमज थई होय तो अलिमान भूली, अहम ओगाणी दई अकडाई छोडी संबंधो नवेसरथी ताज करवानी पहेल करवी जोईछे. झरएके साथी मित्रतामां अहम, अलिमान अने स्वार्थ के प्रपंचने स्थान होतुं नथी. साथे मित्र पामवा सारा मित्र बनवुं पडे. मित्रता मेणववा अने निभाववा अने पक्षे इरज समजवी पडती होय छे.

प्रश्न : ४ अ) निम्नलिखित परिच्छेद का गुजराती में अनुवाद कीजिए ।

२९

मैं स्कूलका मुआइना करने के सिलसिले में उधर गया था । गाँव में एक रात ठहरकर दूसरे दिन सुबह खाना हो जाना चाहता था। मेरे ठहरने का इन्तजाम गाँव के स्कूल के ऊपर की मंजिल के एक कमरे में किया गया था । बरसात के दिन थे । स्कूल के अध्यापको के चले जाने के बाद मैं खा-पीकर जल्दी ही सो गया । रात के दो बजे के करीब मैं एक अजीब-सी आवाज से चौंककर उठा । बरसात बराबर चालू थी, पर यह आवाज बरसात की न हो कर वैसी ही थी जैसी जल-प्रपात से गिरनेवाले पानी की होती है । बच्चों के रोने की और चीखने-चिल्लाने की आवाजें भी आ रही थीं। मेरा शरीर भय से सिहर उठा । इस से पहले मैंने कभी ऐसा हाहाकार नहीं सुना था । मैं केवल यह अनुमान लगा सका कि गाँव पर अवश्य ही कोई बड़ी विपत्ति आ गई है । पास-पड़ोस में कोई था नहीं । स्कूलमें मैं अकेला था । चौकीदार उस दिन छुट्टी पर गया था । अन्य मकान स्कूल से करीब एक फ़र्लांग कि दूरी पर थे मैंने निश्चय किया कि वहाँ पहुँचकर पता लगाया जाय । एक हाथ में छाता और दूसरे हाथ में टॉर्च लेकर मैं नीचे उतरा ।

अथवा

ऋतुओं में वसंत ऋतु लोगों को सबसे अधिक प्रिय हैं । उसकी सुंदरता का वर्णन कवि युग-युग से करते आये और युग-युग तक करते रहेंगे। वसंत को छोड़कर वर्षारतु पर भी उन्होंने कृपा की है । पर ग्रीष्मऋतु प्रायः उपेक्षित हो रही है । ऐसा लगता है जैसे इसमें कवियों को अधिक सौन्दर्य दृष्टिगोचर नहीं होता । ग्रीष्मऋतु का अपना महत्व है । सौन्दर्य में चाहे वो कम हो, पर उपयोगिता में वह कम नहीं है । अगर गरमी न पड़े तो वर्षा न हो और वर्षा के न होने पर सरदी भी जितनी पड़नी चाहिये, न पड़े । इस तरह ग्रीष्मऋतु सब ऋतुओं की आधार-शीला है । उपयोगिता के अतिरिक्त इस ऋतु का सुन्दर पक्ष भी है। जिसने गरम देशों की देशों की दोपहरी नहीं देखि वह जीवन के एक बहुत बड़े अनुभव से वंचित रह गया । चिलचिलाती धूप, तवे-सी तपती जमीन और गरम लू के थपेड़ों को जिसने नहीं सहा उसने जीवन का आनंद ही क्या लिया ?

PTO

(3)

પ્રશ્ન : ૪. બ) નીચેના પરિચ્છેદનો હિન્દીમાં અનુવાદ કરો :

૦૮

જોહાનિસબર્ગની જેલમાં સાદી જેલના કેદીઓને ખોરાકમાં સવારે મકાઈના લોટની રાબડી મળે. તેની અંદર મીઠું ન હોય, પણ દરેક કેદીને થોડું નિમક આપવામાં આવે. બપોરે બાર વાગ્યે પાણેર ભાત, ઉપરથી મીઠું અને અઘોળ ઘી, અને પાણેર ડબલ રોટી. સાંજે મકાઈના આટાની રાબ અને તેની સાથે થોડું શાક, અને તે મુખ્યત્વે કરીને બટાટા. તે નાના હોય તો બે અને મોટો હોય તો એક. આ ખોરાકથી કોઈનું પેટ ભરાતું નહીં. ચાવલ ચીકણા રંધાતા. ત્યાંના દાકતરની પાસે કંઈક મસાલાની માગણી કરી. હિંદની જેલોમાં પણ મળે રહે એમ સૂચવ્યું. "અહીં હિન્દુસ્તાન નથી અને કેદીને સ્વાદ હોય નહીં એટલે મસાલો પણ હોય નહીં," આમ કડક જવાબ મળ્યો. દાળની માગણી કરી, કેમ કે મજદૂર ખોરાકમાં સ્નાયુ બાંધી શકે એવો ગુણ નથી હોતો; ત્યારે દાકતરે કહ્યું કે, "કેદીઓએ દાકતરી દલીલ કરવી નહીં જોઈએ. સ્નાયુબંધક ખોરાક આપવામાં આવે છે, કેમ કે અઠવાડિયામાં બે વખત મકાઈને બદલે સાંજે બાફેલા વાલ આપવામાં આવે છે." અને જો માણસની હોજરી એમ અઠવાડિયામાં અથવામાં પખવાડિયામાં જુદા જુદા ગુણવાળો ખોરાક જુદે જુદે વખતે એકસાથે લઈને તેમાં રહેલા સત્ત્વો ખેંચી લઈ શકે તો દાકતરની દલીલ બરોબર હતી.

અથવા

યુવકો, બાળકો અને બાળાઓને સારું નિશાળ તો જોઈએ જ. આ કામ સહુથી મુશ્કેલ માલૂમ પડ્યું ને સંપૂર્ણતાને છેલ્લે લાગી ન જ પહોંચ્યું. શિક્ષણનો બોજો મુખ્ય ભાગે મિ. કેલનબેક અને મારી ઉપર હતી. નિશાળ બપોરે જ ચલાવી શકાય. અમે બંને મજૂરી કરીને ખૂબ થાક્યા હોઈએ. નિશાળિયા પણ થાકેલા હોય જ. એટલે ઘણી વાર તેઓ ઝોલાં ખાય અને અમે પણ ઝોલાં ખાઈએ. આંખે પાણી છાંટીએ, બાળકોની સાથે ગેલ કરી તેમનું અને અમારું આળસ ભાંગીએ પણ તે કેટલીક વાર નિરર્થક જતું. જે આરામ શરીર માગે તે લીધે જ છોડે. આ તો એક અને નાનામાં નાનું વિધન વર્ણવ્યું. કેમ કે એમ ઝોલાં ખવાઈ જતાં છતાં વર્ગ તો ચાલતા જ. પણ તામિલ, તેલુગુ અને ગુજરાતી આમ ત્રણ ભાષા બોલવાવાળાને શું અને કઈ રીતે શીખવાય? માતૃભાષા વાટે શીખવાનો લોભ ખરો જ. તામિલ થોડું ઘણું હું જાણું. તેલુગુનો તો અક્ષર સરખોય નહીં. આવી સ્થિતિમાં એક શિક્ષક શું કરે ?